

זהר הקדוש

עם ביאור
הפטר והפסוק

פרשת בהעלותך • מדרגות בהשגת התורה

העליון, כלומר, כשהם נמצאים בעולם העליון הם בבחינת 'רוחות', אבל בשעתא דנחתין לתתא מתלבשי בלבושא דהאי עלמא - בשעה שיוודים למטה בעולם הזה, הם מתלבשים בלבוש של עולם הזה כדמות גוף האדם, ואי לאו מתלבשי בלבושא פגוונא דהאי עלמא - ואם לא היו מתלבשים בלבוש שהוא כעין העולם הזה, לא יכלין למיקם בהאי עלמא - לא היו יכולים לעמוד ולסבול את הגשמיות שבעולם הזה, ולא סביל לון עלמא - והעולם לא היה סובל אותם מחמת עוצם קדושתם.

ואי במלאכי פך - ואם במלאכים כך הוא, שצריכים להתלבש כשיוודים מעולם העליון לעולם הזה, אם כן אורייתא דברא להו - התורה שבראה את המלאכים, וברא את כל העולמות, ובעבורה הם מתקיימים, אם כן בוודאי שהיא יותר עליונה מן המלאכים, שהרי המלאכים שורשים בעולם הבריאה, ואילו התורה שורשה מאצילות, על אחת כמה וכמה, פיו דנחתת להאי עלמא - שכיון שירדה התורה לעולם הזה, אי לאו דמתלבשא בהני לבושי דהאי עלמא - אם לא שהיתה מתלבשת באלו הלבושים של העולם הזה, לא יכיל עלמא למסביל - לא היו יכולים בני העולם לסבול אותה מחמת רזי התורה והסודות שבה. ולהלן יבאר רבי שמעון שלבושי התורה הם הסיפורים.

ומהיר רבי שמעון לאדם המחשיב את סיפורי התורה כעיקר.

ועל דא - ועל כן, הואיל שהתורה מוכרח להתלבש בלבוש, האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא איהו - אלו הסיפורים שבתורה הם הלבושים של התורה, ואף שהסיפור אמת שהרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו, אבל ודאי אין הכוונה רק לפשוטו, ולכן מאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש ולא מלה אחרא - מי שחושב שלבוש זה הוא התורה ממש ולא דבר אחר, תיפח רוחיה - תצא רוחו וימות, מפני שמבזה כבוד התורה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי - ולא יהיה לא חלק בעולם הבא, משום שבעולם הבא יתגלו סודות התורה, ומי שאינו מאמין בהם לא יזכה להביט בהם, בגין פך - ומפני זה אמר דוד (שם קיט יח) 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', ומשמעו, שדוד המלך ביקש שיתגלו עיניו להביט ולהבין מה דתחת לבושא דאורייתא - במה שמסתתר מתחת ללבוש של התורה, ונקרא 'נפלאות' מלשון נפלא ונסתר.

לאחר שהתבאר שסיפורי התורה הם לבוש, מוסיף רבי שמעון כי גוף התורה הוא תרי"ג מצוות.

תא חזי - בא וראה, אית לבושא דאתחזי לכלא - יש לבוש הנראה לכולם, ואיננו טפשיין פד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון

במאמר שלפנינו רבי שמעון מבאר כי אפילו בסיפורי התורה יש בהם סודות עליונים. כי יש לתורה לבוש שהוא הסיפורים, גוף שהוא תרי"ג מצוות, נשמה שהיא סודות התורה, ונשמה לנשמה שתתגלה עניינה לעתיד לבוא, והעיקר הוא להאחו בנשמת התורה.

רזי התורה נתלבשו בסיפורים גשמיים.

רבי שמעון אמר, ווי לההוא בר נש דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא ומלין דהדיוטי - אוי לאותו אדם שאומר שתורתינו באה להראות סיפורים פשוטים ודברי הדיוטות, כגון סיפורי לבן ועשו וכדומה, דאי הכי אפילו בזמנא דא אנו יכלין למעבד אורייתא במלין דהדיוטי ובשכחא יתיר מפלהו - שהרי אם כן, אפילו בזמן הזה אנו יכולים לעשות תורה מדברי הדיוטות, ועוד יותר סיפורים משובחים מהם. כי בתורה יש דברים שנראים רק סיפורים, ובספרי הקורות יש סיפורים הנראים יותר יפה מסיפורי התורה. ומוסיף רבי שמעון, אי לאחזאה מלה דעלמא - ואם יאמר אדם, שהתורה באה להראות את דברי עולם הזה, אינו כן, שהרי אפילו איננו קפסידי דעלמא אית בינייהו מלין עלאין יתיר - אפילו אותם שרים ושליטים בעולם, יש ביניהם דברים יותר מעולים, שהרי הם משתמשים בשמות הטומאה היוצאים מן התורה, אי הכי גייל אפתרייהו ונעביד מנייהו אורייתא פהאי גוונא - ואם כן, נלך אחריהם ונעשה מהם באותו אופן תורה. אלא, בני ישראל שלומדים את התורה לשמה ונעשית להם סם החיים, יודעים כי פל מלין דאורייתא מלין עלאין ורזין עלאין - כל דברי התורה הם דברים עליונים וסודות עליונים, אבל שרים ושליטים בעולם שמחשיבים את התורה כסיפורים בעלמא ונעשית להם סם המות, משתמשים בשמות הטומאה.

ומבאר רבי שמעון, שכשם שכשהמלאכים יורדים לעולם הזה הם מתלבשים בלבוש מהעולם הזה, כך התורה שהיא עליונה מהם, על אחת כמה וכמה שצריכה להתלבש בסיפורים גשמיים.

תא חזי - בא וראה למה נכתב בתורה סיפורים בעלמא. כי עלמא עלאה - עולם העליון, שהוא בינה הרמוז באות ה' ראשונה שבשם הוי"ה, ועלמא תתאה - ועולם התחתון, שהוא מלכות הרמז באות ה' אחרונה שבשם הוי"ה, פחד מתקלא אתקלו - במשקל אחד נשקלו, כלומר, שמכוונים זה כנגד זה, כי שניהם מרומזים באותיות ה' שבשם הוי"ה.

ולכן בני ישראל לתתא - שלמטה, הרומז למלכות, הם כנגד מלאכי עלאי לעילא - המלאכים העליונים שלמעלה, הרומז לבינה. ומבאר רבי שמעון, והרי מלאכי עלאי פתיב בהו - כתוב בהם במלאכים העליונים (תהלים קד ד) 'עושה מלאכיו רוחות', ומשמעו, שהמלאכים הם בחינת 'רוחות' שאינם מלובשים בגוף גשמי, האי באתר עלאה - וכל זה הוא במקום

רבי שמעון אמר, ווי לההוא בר נש דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא ומלין דהדיוטי, דאי הכי אפילו בזמנא דא אנו יכלין למעבד אורייתא במלין דהדיוטי ובשכחא יתיר מפלהו, אי לאחזאה מלה דעלמא, אפילו איננו קפסידי דעלמא אית בינייהו מלין עלאין יתיר, אי הכי גייל אפתרייהו ונעביד מנייהו אורייתא פהאי גוונא, אלא פל מלין דאורייתא מלין עלאין איננו ורזין עלאין.

תא חזי, עלמא עלאה ועלמא תתאה פחד מתקלא אתקלו, ישראל לתתא מלאכי עלאי לעילא, מלאכי עלאי פתיב בהו (תהלים קד ד) 'עושה מלאכיו רוחות', האי באתר עלאה, בשעתא דנחתין לתתא (אף על גב דנחתין), מתלבשי בלבושא דהאי עלמא, ואי לאו מתלבשי בלבושא פגוונא דהאי עלמא, לא יכלין למיקם בהאי עלמא, ולא סביל לון עלמא.

ואי במלאכי פך, אורייתא דברא להו וברא עלמין פלהו וקנימין בגינה, על אחת כמה וכמה פיו דנחתת להאי עלמא, אי לאו דמתלבשא בהני לבושי דהאי עלמא, לא יכיל עלמא למסביל.

ועל דא האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא איהו, מאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי, בגין פך אמר דוד (שם קיט יח) 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', מה דתחת לבושא דאורייתא.

תא חזי, אית לבושא דאתחזי לכלא, ואיננו טפשיין פד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון

שפירא - ואתם הטיפשים כשוראים בן אדם עם לבוש הנראה יפה, לא **מסתכלין יתיר** - אינם מסתכלים ומתבוננים יותר בפנימיות האדם עצמו ודנים אותו על פי לבוש ההדור, ובדעתם לבושו הוא העיקר, אבל באמת **חשיבו דהוא לבושא גופא** - החשיבות ועיקר של אותו הלבוש הוא הגוף המתלבש בו, ו**חשיבותא דגופא נשמתא** - וחשיבות של הגוף היא הנשמה המלובשת בתוכו. **כהאי גוונא אורייתא אית לה גופא** - כעין זה התורה יש לה גוף, ואינון פקודי אורייתא דאקרון - והם התרי"ג מצוות התורה, דיניהם והלכותיהם, שנקראים גופי תורה, האי גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא - והגוף הזה - תרי"ג מצוות מתלבש בלבושים שהם הסיפורים של העולם הזה.

ומבאר רבי שמעון, ארבע מדרגות בתורה. **טפשיין דעלמא לא מסתכלי אלא ביהוה לבושא דהאי ספור** דאורייתא - הטיפשים שבעולם אינם מסתכלים אלא בלבוש ההוא שהוא סיפור התורה, ולא ידעי יתיר ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא - ואינם יודעים יותר, ואינם מסתכלים במה שמסתתר תחת הלבוש ההוא. ויש אנשים שהם במעלה יתירה, והם אינון דידעין יתיר - אלו שידועים יותר מן הטיפשים, לא מסתכלין בלבושא, אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא - כי אינם מסתכלים בלבוש שהוא סיפורי התורה, אלא בגוף התורה שהוא מתחת ללבוש הזה, שהם תרי"ג מצוות התורה. ויש אנשים שהם במעלה יתרה מזו, והם חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקימו בטורא דסיני - החכמים עבדי המלך העליון, אלו שעמדו בהר סיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא - אינם מסתכלים אלא בנשמה, שהם סודות התורה שקיבלו בני ישראל בהר סיני, דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש - שהיא העיקר של כל התורה ממש, ומסויף רבי שמעון, ולזמנא דאתי זמינון לאסתכלא - ולעתיד לבא הם עתידים להסתכל בתורה במדרגה יותר עליונה, בנשמתא דנשמתא דאורייתא - בנשמה של נשמת התורה, שהיא דרך יותר נעלמת ונסתרת, אשר בעולם הזה אין בכוחנו להכירה וללומדה.

לאחר שהתבאר שיש בתורה לבוש גוף נשמה ונשמה לנשמה, מבאר רבי שמעון שכן יש בעולם העליון. **תא חזי** - בא וראה, הכי נמי לעילא - כך הוא גם למעלה בעולם העליון, אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא - יש לבוש, וגוף,

ונשמה, ונשמה לנשמה. ומבאר רבי שמעון, **שמיא וחיליהון אליו אינון לבושא** - השמים וצבאם, שהם עולמות בריאה יצירה ועשייה, הם לבוש השכינה, והם כנגד סיפורי התורה שבהם נתלבשו המצוות. ו**כנסת ישראל דא גופא** - וכנסת ישראל שהיא השכינה הקדושה ספירת המלכות, היא בחינת הגוף, והם כנגד תרי"ג מצוות התורה כי השכינה נקראת 'מצוה', **דמקבלא לנשמתא דאיהי** - שהגוף - מלכות מקבלת את הנשמה שהיא זעיר אנפין הנקרא **תפארת ישראל**, והם כנגד סודות התורה, ועל דא איהו גופא לנשמתא - ועל כן הוא גוף לנשמה, כלומר, כי מעשה המצוות בפשוטותם הם גוף והיכל לתורת הסוד. ומסויף רבי שמעון, **נשמתא דאמרו, דא** - הנשמה שאמרנו, שהוא כנגד סודות התורה, ונקרא **תפארת ישראל, דאיהי אורייתא ממש** - שהיא התורה ממש, ונשמתא לנשמתא דא איהו עתיקא קדישא - ונשמה לנשמה זה סוד השלוש ספירות הראשונות כתר חמה בינה הנקראים 'עתיקא קדישא', ואורם מתלבש בזעיר אנפין, ואור זה לא יתגלה לנו רק לעתיד לבוא בעת שיזדככו כל הנבראים, ויהיו מוכנים הצדיקים להבין את אותם הסודות. **וכלא אחיד דא בדא** - והכל אחוז זה בזה, כי עתיקא קדישא מתלבש בזעיר אנפין, וזעיר אנפין במלכות, ומלכות מתלבשת בעולמות בריאה יצירה ועשייה.

ומסיים רבי שמעון מעין הפתחה. **ווי לאינון חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא** - אוי לאלו הרשעים שאומרים שהתורה אינה אלא סיפורים פשוטים, ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר - והם מסתכלים בלבוש הזה ולא יותר. ומאידך, זכאין אינון צדיקיא דמסתכלי באורייתא כדקא יאות - אשריהם הצדיקים שמסתכלים בתורה כראוי, חמרא לא יתיב - וכמו שהיין לא יושב ומתקיים אלא בקנקן ובחבית, כך אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא - כך התורה אינה מתיישבת ומתקיימת אלא בלבוש הזה, ואי אפשר שתתגלה התורה בלי הסיפורים כנזכר לעיל, ועל דא לא בעי לאסתכלא אלא במה דאיהו תחות ההוא לבושא - ועל כן אינו צריך אלא להסתכל במה שהוא מתחת הלבוש הזה, דהיינו בגוף התורה - תרי"ג המצוות, ובנשמת התורה - סודות התורה, ועל דא כל אינון מלין וכל אינון ספורין - ועל כן כל אלו הדברים וכל אלו הסיפורים, לבושין אינון - הם רק לבושים.

שפירא, לא מסתכלין יתיר, חשיבו דהוא לבושא גופא, וחשיבותא דגופא נשמתא. כהאי גוונא אורייתא אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא דאקרון גופי תורה, האי גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא.

טפשיין דעלמא לא מסתכלי אלא ביהוה לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי יתיר, ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא, אינון דידעין יתיר, לא מסתכלין בלבושא אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא, חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש, (ולעלמא) ולזמנא דאתי זמינון לאסתכלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא.

תא חזי, הכי נמי לעילא אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא, שמיא וחיליהון אליו אינון לבושא, וכנסת ישראל דא גופא, דמקבלא לנשמתא דאיהי תפארת ישראל, ועל דא איהו גופא לנשמתא, נשמתא דאמרו דא תפארת ישראל דאיהו אורייתא ממש, ונשמתא לנשמתא דא איהו עתיקא קדישא, וכלא אחיד דא בדא.

ווי לאינון חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא, ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר, זכאין אינון צדיקיא דמסתכלי באורייתא כדקא יאות, חמרא לא יתיב אלא בקנקן, כך אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא, ועל דא לא בעי לאסתכלא אלא במה דאיהו תחות לבושא, ועל דא כל אינון מלין וכל אינון ספורין, לבושין אינון.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66

אדיבה: 0054-437-7181 | אדיבה: 0176-8806-44-20

להשיג בחניות הספרים המובחרות